Els reptes de l'aigua

La presència de nitrats, plaguicides, aigües residuals, abocaments industrials o la sobreexplotació dels aqüífers són els principals problemes que afecten les masses d'aigua de la demarcació de Girona

El 16% de les masses d'aigua de les comarques gironines –rius, aqüífers, rieres i altres– estan contaminades per nitrats. El baix Ter i Daró, la capçalera del Fluvià i la zona baixa de la Muga-Fluvià són els trams dels rius on s'han detectat més plaguicides i la badia de Roses juntament amb la meitat sud de la costa baix-empordanesa i la Selva són les zones més afectades per abocaments d'aigües residuals. Aquestes són algunes de les principals problemàtiques que afecten l'estat i la qualitat de les masses d'aigua a la demarcació de Girona i que s'han recollit en un document de diagnosi elaborat per l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA). Aquest document serveix de base informativa per a la planificació hidrològica de la demarcació que aquests dies es debat.

Segons s'ha comprovat, almenys quinze trams de rius i rieres tenen contaminació per nitrats a les comarques gironines a causa, sobretot, de l'aplicació de les dejeccions ramaderes o l'ús de fertilitzants minerals per adobar els conreus. N'hi ha quinze de comprovats però, segons l'informe, és probable que sigui també així en tretze trams més. També s'ha comprovat que n'hi ha a set trams d'aigües subterrànies.

A banda dels nitrats, els plaguicides utilitzats per augmentar la productivitat de les activitats agràries afecten les masses d'aigua i, concretament, a la demarcació, se n'han comprovat al riu Ridaura des de la depuradora de Castell-Platja d'Aro fins al mar i a la riera de Figueres.

Un altre dels temes que s'analitzen és la pressió dels abocaments d'aigua tractada per les depuradores i dels abocaments en nuclis sense sanejament en alta. En aquest sentit, es destaca que els sistemes de sanejament no són suficients allà on les aigües circulants tenen el seu origen en l'abocament de les aigües residuals. "Són depurades d'acord amb la normativa però mantenen certs nivells de nutrients i alguns compostos emergents o substàncies prioritàries que poden tenir efectes sobre organismes del medi", diu l'informe. En aquest sentit, s'esmenta les zones humides properes a una depuradora, com la platja de Castell o les basses d'en Coll, però en total, hi ha fins a 27 trams de rius on hi ha incidència comprovada o molt probable, així com també tres estanys i zones humides –estanys de Sils, delta del Llobregat-cal Tet i delta del Llobregat-estany de la Ricarda.

Pel que fa a la contaminació industrial d'origen puntual, la problemàtica se situa en els trams baixos dels rius on es concentren els polígons industrials, com és el cas del Fluvià per la influència d'Olot –així, per exemple, se n'ha comprovat al Fluvià entre la riera de Bianya i el Llierca– i la Muga per la influència de Figueres. També es recull algun tram del Daró, la riera Major, el Brugent, la riera Gotarra i el curs principal del Ter. Així mateix, es destaca la presència de plom al pantà de Sau i als estanys de Gutina de les Alberes.

En relació amb els cabals ecològics, es constata que els trams de riu més alterats per regulació dels embassaments, per abastament industrial o per regadiu són la Muga sota Boadella i el Ter des del Pasteral. "Els trams de cabals més alterats per ús hidroelèctric són l'alt Ter i el Fluvià. En el cas del tram superior del Ter, el 93% dels 208 quilòmetres estan alterats", conclou l'informe.

Gestió del litoralLes alteracions al litoral, provocades per ports, espigons, passeigs marítims, moviments de

sorra, mala praxi en activitats pesqueres o l'ancoratge d'embarcacions, en el cas del litoral gironí se situen sobretot a la zona de Roses-Castelló d'Empúries. I es destaca el cas d'Empuriabrava com a exemple d'alteració per estructures rígides. Pel que fa a la contaminació, es troba davant dels principals emissaris submarins que aboquen aigües residuals sanejades dels sistemes de sanejament. És el cas de la badia de Roses, la meitat sud del Baix Empordà i la Selva.

En relació amb els aqüífers, es consideren una amenaça les plantacions de freatòfites, com pollancres, que ocupen terrasses fluvials i demanen molta aigua i que se situen a les conques del Ter i de la Tordera. Sobretot presenten problemes de salinitat per intrusió marina al Baix Ter i els al·luvials de l'Albera i el cap de Creus.

Una altra de les problemàtiques és la presència d'espècies exòtiques i invasores. Les zones més afectades són el baix Ter, la conca de la Muga i els trams baixos de les rieres litorals, però també els embassaments.

Publicat a:
-El Punt Avui. Girona 27-10-2019, Pàgina 28

Font del document: http://www.elpuntavui.cat/territori/article/11-mediambient/1685997-els-reptes-de-l-aigua.html